

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/komunikaty/200823,TEKST-AUDIO-Cala-Trojke-zastrzelili-15-odc-filmowego-cyklad-IPN-Nie-tylko-Ulmowie.html>
21.05.2024, 09:13

[TEKST + AUDIO] „Całą Trójkę zastrzelili” - 15. odc. filmowego cyklu IPN „Nie tylko Ulmowie” dostępny na kanale IPNtv

Data publikacji 03.05.2024

Prezentujemy kolejny odcinek cyklu „Nie tylko Ulmowie”. Film „Całą Trójkę zastrzelili” przedstawia historię rodziny Kamińskich z Sosnowicy koło Włodawy. Wśród tysięcy Polaków, którzy złamali niemiecki, okupacyjny zakaz pomocy Żydom, który sankcjonowany był śmiercią, znajdujemy matkę i córkę: Stanisławę i Halinę Kamińskie. Mąż Stanisławy zginął w kampanii obronnej we wrześniu 1939 r. Bohaterskie kobiety zostały zamordowane przez niemiecką policję razem z ukrywanym mężczyzną żydowskiego pochodzenia.

Całą Trójkę zastrzelili

All Three Were Shot

Do narracji w filmie wykorzystano, między innymi, tekst [Mariusza Sawy, *Matka i córka - zamordowane za pomoc Żydowi*](#) [dostęp: 30.04.2024].

Wśród tysięcy Polaków, którzy złamali okupacyjny zakaz pomocy Żydom znalazły się matka i córka z Sosnowicy koło Włodawy, Stanisława i Halina Kamińskie. Mąż Stanisławy zginął w kampanii obronnej we wrześniu 1939 r. Bohaterskie kobiety przez dłuższy czas wspierały ukrywającego się w lesie żydowskiego mężczyznę. Gdy pogarszała się pogoda, ukrywał się u nich w domu. Gdy Niemcy dowiedzieli się o kryjówce, aresztowali i tego samego dnia zastrzelili całą Trójkę. Przebywający wtedy w pobliskim młynie Józef Dawidek zeznawał po latach, że podczas egzekucji nie wyglądał przez okno „[...] bowiem Halina Kamińska była moją szkolną koleżanką i po prostu nie mogłem patrzeć na jej śmierć”.

Stanisława i Halina Kamińskie potrafiły przezwyciężyć swój strach, by pomóc człowiekowi zagrożonemu śmiercią z rąk niemieckiego okupanta. W tym kontekście szczególnie mocno brzmią słowa ocalałego z Zagłady Romana Fristera rozgrzeszające tych, którzy nie pomagali: *Jakie ja mam prawo ich [Polaków] potępić? Dlaczego niby mieli oni ryzykować życie własne i swoich rodzin dla żydowskiego chłopca, którego nie znali? Czy ja zachowałbym się inaczej? Znałem również odpowiedź na to pytanie. Nie podniósłbym*

nawet małego palca, aby im pomóc. Wszyscy bali się jednakowo” (cytat za: Jan Żaryn, Polska wobec Zagłady, Oficyna Wydawnicza Volumen, Warszawa 2019, s. 251).

Większość z tysięcy osób, które udzieliły pomocy Żydom w czasie okupacji niemieckiej nigdy nie została uhonorowana, a najprawdopodobniej nigdy nie będzie publicznie znana. Chcemy ich wszystkich uczcić cyklem filmów „Nie tylko Ulmowie”. Zapraszamy do obejrzenia 15 odc. tych miniatur filmowych IPN poświęconego rodzinie Kamińskich – „Całą Trójkę zastrzelili”, który prezentujemy w wersji polskiej i angielskiej na kanale IPNtv oraz w mediach społecznościowych.

Kolejne odcinki prezentowane będą do czerwca w każdy piątek o godzinie 10.00.

***

Naukowcy oceniają, że Niemcy w czasie II wojnie światowej zamordowali za pomoc Żydom około tysiąca Polaków. Dzięki heroicznej działalności wielu mieszkańców okupowanych ziem polskich udało się uratować kilkadziesiąt tysięcy polskich obywateli pochodzenia żydowskiego.

***

Zapraszamy do korzystania z publikacji IPN:

Co widziały drzewa - Film animowany o błogostawionej rodzinie Ulmów

Kontakt dla mediów:

Rzecznik Prasowy - Dyrektor Biura:

dr Rafał Leśkiewicz

tel. 602 322 362

rzecznik@ipn.gov.pl

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

AUDIO:

Aby zobaczyć odtwarzać włącz JavaScript

PLIKI DO POBRANIA

[15 odcinek cyklu filmowego IPN „Nie tylko Ulmowie” pt. „Całą Trójkę zastrzelili”. \(PL\) \(mp3, 8.84 MB\) 03.05.2024 10:15](#)

[15 odcinek cyklu filmowego IPN „Nie tylko Ulmowie” pt. „Całą Trójkę zastrzelili”. \(PL\) \(wav, 78.95 MB\) 03.05.2024 10:15](#)

[15 odcinek cyklu filmowego IPN „Nie tylko Ulmowie” pt. „Całą Trójkę zastrzelili”. \(ENG\) \(mp3, 8.82 MB\) 03.05.2024 10:15](#)

[15 odcinek cyklu filmowego IPN „Nie tylko Ulmowie” pt. „Całą Trójkę zastrzelili”. \(ENG\) \(wav, 38.86 MB\) 03.05.2024 10:15](#)